

Protokół
V posiedzenia plenarnego (tryb mieszany)
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 12 maja 2022 roku

I. Otwarcie posiedzenia

Przewodniczący Rady Głównej, prof. M. Pałys przywitał członków Rady Głównej oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada przyjęła porządek obrad.

III. Debata w sprawie finansowania nauki i szkolnictwa wyższego

Przewodniczący Rady Głównej poinformował, że referaty wprowadzające do debaty na temat finansowania nauki i szkolnictwa wyższego przedstawią prof. Marian Szczerek, członek Rady Głównej XII kadencji, prof. Jerzy Wilkin z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN oraz Jarosław Oliwa, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów, MEiN.

Jako pierwszy głos zabrał prof. M. Szczerek. Przypomniął, że Rada Główna poprzedniej kadencji poświęciła temu tematowi trzy debaty. Zapowiedział, że przedstawi syntezę ustaleń z tych debat. Profesor rozpoczął wystąpienie od przedstawienia poziomu finansowania badań naukowych w Polsce na tle międzynarodowym. Nakłady krajowe brutto na badania i rozwój w odniesieniu do PKB stawiają Polskę na odległej pozycji wśród krajów OECD.

Unia Europejska przyjęła założenie, że nakłady na B&R na koniec 2020 r. osiągną poziom 3% PKB, jednak obecnie są na poziomie 2,19% PKB. Celem dla Polski było uzyskanie 1,7% PKB. Został osiągnięty poziom 1,39% PKB, co stawia Polskę na 17. miejscu w UE. Przy spojrzeniu na nakłady na B+R w krajach UE na koniec 2020 r. per capita, Polska lokuje się na 20. miejscu. Biorąc pod uwagę nakłady budżetowe na B+R per capita w tym samym czasie, Polska zajmuje 23. miejsce. Środki budżetowe stanowią 0,369% nakładów na badania. Jest to zbyt niski poziom, aby pobudzić inne źródła finansowania.

Następnie prof. Szczerek przedstawił klasyfikację Polski według szeregu rankingów innowacyjności, m.in. Bloomberga, Komisji Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Polskiego Funduszu Rozwoju¹.

Ciekawym źródłem informacji jest klasyfikacja Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO), która tworzy rankingi w dwóch obszarach – wskaźnika na wejściu (Innovation Input Sub-Index) oraz wskaźnika na wyjściu (Innovation Output Sub-Index). Pierwszy z nich uwzględnia elementy gospodarki, które umożliwiają działania innowacyjne, takie jak instytucje, kapitał ludzki i badawczy, infrastruktura, charakterystyka rynku i firm. Polska znajduje się tu na 37. miejscu. Wskaźnik na wyjściu przedstawia efekty, które są mierzone dwiema kategoriami. Pierwsza z nich to wiedza i technologia, druga – kreatywność. Polska znajduje się na 40. miejscu. Biorąc pod uwagę oba wskaźniki, Polska jest na 40. miejscu.

¹ Szczegółowe dane zawiera prezentacja prof. M. Szczereka, która jest dostępna pod adresem <https://rgnisw.nauka.gov.pl/posiedzenia/>

OECD w rankingu stosuje indeks B, który mierzy opłacalność wydatków B+R przy danym systemie podatkowym. W ostatnich latach nastąpił wzrost indeksu B, z uwagi na wprowadzoną w 2018 r. dużą ulgę podatkową dla firm finansujących B+R.

Prof. Szczerek przedstawił skutki dla nauki powodowane obecnym poziomem finansowania badań naukowych w Polsce. Finansowanie budżetowe Narodowego Centrum Nauki w latach 2018-2020 w zasadzie utrzymywało się na stałym poziomie, natomiast rosły koszty realizacji projektów. W konsekwencji współczynnik sukcesu spadł do 20-25% w 2020 r. Ze sprawozdania z działalności NCN za 2020 r. wynika, że wzrasta liczba złożonych wniosków, co wskazuje na potencjał środowiska naukowego, natomiast liczba przyznanych grantów utrzymuje się na stałym, niewysokim poziomie.

W programie Horyzont 2020, wykorzystanie środków przez Polskę było trzykrotnie mniejsze od wniesionego wkładu. Należy rozważyć, co jest tego przyczyną, dlaczego pomimo potencjału, ciekawych rozwiązań i dobrych publikacji jest taka niska skuteczność w pozyskiwaniu środków. Jednym ze wskaźników, który warto wziąć pod uwagę w tej kwestii jest liczba zgłoszeń patentowych. Polska plasuje się na 14. miejscu w UE.

Prof. Szczerek zwrócił uwagę, że Narodowe Centrum Badań i Rozwoju $\frac{3}{4}$ swojego budżetu poświęca na programy kierowane do przedsiębiorstw, a nie do środowiska naukowego. Szczególnie wyraźnie było to widoczne w ramach POIR. Firmy włączały jednostki naukowe do współpracy w ramach podwykonawstwa. Trzeba zmienić sposób dystrybucji środków finansowych, tak aby jednostki naukowe nie były pomijane.

Profesor przypomniał, że ciągle istnieje luka w finansowaniu badań stosowanych, które są odpowiedzialne za wytwarzanie nowej wiedzy. Ostatni program w tym zakresie był uruchomiony siedem lat temu. NCN finansuje tylko badania podstawowe, a NCBR – badania rozwojowe. Niezwykle ważne jest przywrócenie finansowania badań stosowanych.

Następcą POIR jest program na lata 2021-2027 – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki FENG. Warto zainteresować się tym programem, włączyć się w prace komitetu monitorującego.

Na zakończenie prof. Szczerek poinformował, że pracuje wraz z prof. J. Lubaczem, prof. Z. Marciniakiem, prof. T. Szapiro oraz prof. J. Szmidtem, w ramach Instytutu Problemów Współczesnej Cywilizacji im. Marka Dietricha, nad przygotowaniem materiału, który będzie zawierał fakty dotyczące finansowania badań oraz sugestie rozwiązań naprawczych.

Przewodniczący Rady Głównej podziękował prof. Szczerkowi za przedstawienie informacji i poprosił o zabranie głosu prof. J. Wilkina.

Prof. J. Wilkin stwierdził, że kondycja, rozwój, znaczenie nauki i szkolnictwa wyższego zależy od dwóch czynników – od ich finansowania i jakości instytucji, czyli stopnia ich efektywności. Sytuacja tego sektora jest trudna, co zostało przedstawione przez prof. Szczerkę. Nauka ma wpływ na rozwój gospodarki, a także na wiele strategicznych elementów państwa, np. na obronność.

Poziom finansowania w niektórych częściach sektora nauki jest dramatyczny. Polska Akademia Nauk, która składa się z 69 instytutów badawczych, prowadzi 22 szkoły doktorskie i zatrudnia 9 tys. pracowników, ma kłopoty z płynnością finansową. Dwanaście z czternastu instytutów Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych miało w ubiegłym roku deficyt. Zagwarantowanie normalnego działania tych instytutów wymaga

zwiększenia subwencji o 330 mln zł. Obecnie PAN otrzymuje subwencję w wysokości ok. 800 mln zł.

Prof. Wilkin przypomniał, że w opracowanej przez środowisko *Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego: 2010-2020* została zaproponowana zasada finansowania 4x1%, która wyraźnie wzmocniłaby kondycję finansową jednostek. Zgodnie z nią przeznaczano by 1% nakładów budżetowych na badania i 1% na szkolnictwo wyższe oraz ze źródeł pozabudżetowych (przedsiębiorstw) – 1% na badania i 1% na szkolnictwo wyższe. W Polsce widoczne jest małe zaangażowanie podmiotów prywatnych w finansowanie badań naukowych. Analitycy tego systemu finansowego uważają, że do zachęcenia inwestorów prywatnych do finansowania badań, niezbędne jest przeznaczenie co najmniej 1% nakładów z budżetu państwa. Obecnie utrzymuje się najniższa stopa inwestycji od kilkudziesięciu lat – 16%. W *Strategii na rzecz Zrównoważonego Rozwoju* zakładano, że osiągnie ona poziom 25%.

Profesor zwrócił uwagę na brak przewidywalności finansowania w okresach wieloletnich, co zdecydowanie utrudnia prowadzenie zaawansowanych badań, które wymagają długiej perspektywy. W wielu krajach jako standard przyjęto perspektywę 3 do 5 lat. Wyjątkiem są projekty badawcze finansowane w okresach kilkuletnich, jednak dominuje roczny horyzont finansowania. Niekorzystna jest także duża zmienność warunków instytucjonalnych funkcjonowania nauki. System ulega częstym zmianom, np. w zakresie oceny czasopism, co rzutuje na kategoryzację jednostek naukowych.

Prof. Wilkin stwierdził, że nasila się zjawisko, które nazwał tworzeniem nauki równoległej. Powstają nowe instytucje, które mają być w pewnym stopniu alternatywą dla istniejących, które mają kształcić nowe elity. Najbardziej znanym przykładem jest projekt utworzenia Akademii Kopernikańskiej. Oznacza to rozmywanie i tak niewielkich środków finansowych. Są to zazwyczaj instytucje sterowane przez administrację państwową i polityków.

Stoimy przed przedsięwzięciem o charakterze cywilizacyjnym, które jest największym wyzwaniem wygenerowanym przez Unię Europejską – Europejskim Zielonym Ładem. Będzie on dotyczył wszystkie dziedziny życia gospodarczego i społecznego, funkcjonowania państwa, nauki, edukacji. Jest on niezwykle intensywny naukowo, wymaga olbrzymiego wkładu badawczego.

W komunikacie MEiN podana została informacja, że finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego wzrosną o 5,9%, co stanowi połowę stopy inflacji. Duża część jednostek naukowych znajdzie się w gorszej sytuacji finansowej niż rok temu. Niekorzystne jest także opóźnienie w uruchomieniu Krajowego Planu Odbudowy, gdzie duże środki były przeznaczone na badania naukowe.

Prof. Wilkin stwierdził, że jednym z zagrożeń dla rozwoju sektora badań naukowych jest sytuacja kadrowa. Część rynku pracy, która należy do tego sektora, staje się coraz mniej konkurencyjna, zwłaszcza dla młodych ludzi.

Przewodniczący Rady Głównej podziękował profesorowi za wypowiedź i poprosił o zabranie głosu dyrektora J. Oliwę.

Dyrektor J. Oliwa na początku odniósł się do wypowiedzi przedmówców. Ministerstwo odczuwa słuszną presję na wzrost nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe i stale zbiega o zwiększenie środków. W 2010 r. było to 0,75% PKB, obecnie jest 1,39% PKB, co jest najszybszą poprawą wśród krajów Europy środkowej i wschodniej. Niestety nie udało się osiągnąć zakładanego poziomu 1,7% PKB w 2020 r. Potrzebny jest instrument o charakterze roszczeniowym wobec budżetu państwa. Zapewnia to częściowo art. 383

ustawy PSWiN, który wiąże środki finansowe ze zmianami PKB i wskaźnika inflacji. Z tego tytułu w ubiegłym roku uzyskano wzrost o 1 mld zł.

Reguła wydatkowa relacjonuje środki do prognozowanego poziomu zmian cen, które rząd założył w ustawie budżetowej. W czasie prac budżetowych w 2021 r. w odniesieniu do 2022 r. założono, że będą one na poziomie 3,3%, co okazało się dalekie od stanu rzeczywistego. Ewidentnie widać, że poziom wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę w 2022 r. jest nieadekwatny do aktualnej sytuacji i aktualnych potrzeb. Ta reguła wydatkowa ma swoje słabości, koliduje z regułą finansową ministra zdrowia dotyczącą uczelni medycznych.

W dniu 6 maja ukazał się komunikat zwiększający subwencję o 2 punkty procentowe dla wszystkich podmiotów nauki i szkolnictwa wyższego. Zastosowany został taki sam algorytm, jak w ostatnich trzech latach. Planowane jest uruchomienie uzupełnienia finansowania w związku z prowadzeniem szkół doktorskich. W przypadku nowelizacji ustawy budżetowej, która uwzględniłaby zmiany związane z założeniami budżetowymi, pojawiłoby się roszczenie o inną waloryzację, czyli środki finansowe, które można by wykorzystać w bieżącym roku.

Ministerstwo chciałoby powrócić do stosowania algorytmu w 2023 r. z możliwością ustalania przez ministra ograniczenia zmiany ("tunelu") w określonej wysokości, w granicach wynikających z przepisów, w zależności od dostępnych środków finansowych, celów polityki naukowej i prognozowanej inflacji.

Przewodniczący Rady Głównej podziękował referentom za przedstawienie informacji i otworzył dyskusję.

Podczas dyskusji podniesiono następujące kwestie:

- uczelnie IDUB musiały się zobowiązać we wnioskach do wielu działań, które są działaniami kosztownymi; przy zwiększeniu finansowania o 2% w stosunku do roku ubiegłego i obecnej inflacji, zaczynają mieć poważny problem z wywiązaniem się z zobowiązań;
- w latach 2010-2020 tempo wzrostu przychodów w uniwersytetach bezprzymiotnikowych było zbliżone bądź wyprzedzało tempo wzrostu kosztów; obecnie są w gorszej sytuacji;
- zapowiedź wzrostu wynagrodzeń pracowników uczelni w październiku br. o 4,4 punktów procentowych; rektor zdecyduje do kogo trafią podwyżki; uprawnieni do ich otrzymania są wszyscy pracownicy uczelni;
- subwencja nie musi być jedynym źródłem finansowania uczelni; ważnym źródłem przychodów były odpłatne formy edukacji, jednak w ostatnim dziesięcioleciu zmalały o połowę;
- dodatkowe koszty związane z przyjęciem studentów i pracowników z Ukrainy; dotąd uczelnie nie otrzymały żadnej rekompensaty z tego tytułu;
- wydatki zaplanowane na uruchomienie Akademii Kopernikańskiej nie mają uzasadnienia, szczególnie obecnie;
- należy rozważyć zwolnienie uczelni z szeregu kosztownych obowiązków administracyjnych, takich jak prowadzenie i przekazywanie do MEiN rejestru umów o wartości powyżej 500 zł czy przekazywanie do MEiN informacji o tzw. schematach podatkowych itp.;
- konieczne jest uaktualnienie listy towarów, które można kupować z zerową stawką VAT;

- konieczna jest wieloletnia perspektywa finansowania; trudno jest podejmować zobowiązania na przyszłość nie mając pewności, że jednostka będzie miała zapewnione środki np. na utrzymanie, naprawę aparatury; jest to jeden z głównych powodów nieprzystępowania do projektów europejskich; drugim powodem jest niechęć do współpracy;
- pytanie do dyrektora Oliwy o wpływ oceny parametrycznej na finansowanie jednostek naukowych; odpowiedź: w ramach algorytmu poszczególne dyscypliny w poszczególnych podmiotach będą miały określoną wagę; w chwili obecnej nie sprecyzowano jeszcze wagi parametru badawczego w przyszłości i jak silny będzie on miał na ostateczny wynik; parametry badawcze i kategorie naukowe zawsze miały wpływ na końcowy wynik algorytmu;
- do zwiększenia liczby projektów uzyskanych w ramach programu Horyzont konieczne jest aktywne lobby; na przykładzie innych krajów widać, że to przynosi pozytywne rezultaty;
- przed nami kosztowna dezinflacja, która w różnym stopniu obciąży wszystkich;
- potrzebna jest mobilizacja środowiska naukowego do udziału w realizacji strategicznych programów rozwojowych i przejrzenie obecnych programów wobec nowych okoliczności, w jakich się znajdujemy;
- propozycja, wysunięta przez prezesa K. Pietraszkiewicza, zwołania forum akademicko-gospodarczego lub polityczno-akademicko-gospodarczego, gdzie zostaną zdefiniowane potrzeby gospodarcze i społeczne oraz udział uczelni w ich zaspokajaniu; prezes Pietraszkiewicz zaproponował, jako przewodniczący Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego, aby na przyszłorocznym V Forum zorganizować spotkanie przedsiębiorców i świata nauki i pokazać, w rozwiązaniu jakich problemów wspólnie mogą uczestniczyć; w projektach innowacyjnych w ostatnich kilku latach wzięło udział kilka tysięcy przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- luka pokoleniowa w nauce; zbyt mało osób kontynuuje kształcenie w szkołach doktorskich; konieczność zainwestowania w młodych ludzi i w szkoły doktorskie,
- pomijanie nauki krzywdzi nie tylko naukowców, ale także społeczeństwo.

Prof. J. W. Wiktor stwierdził, iż brak jest debaty publicznej o przyszłości szkolnictwa wyższego i nauki. Nawiązał do Konstytucji RP, uchwalonej 25 lat temu, w dniu 2 kwietnia 1997 r., której preambuła może być znacząca dla debaty o sytuacji ekonomicznej szkolnictwa wyższego i nauki. „W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny (...) my, Naród Polski (...) ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako prawa podstawowe (...) oparte na (...) współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości (...)”. Jako komentarz do obecnej sytuacji, prof. Wiktor, przytoczył fragment wiersza Bolesława Leśmiana „...A słowa się po niebie włóczą i łajdaczą – I udają, że znaczą coś więcej, niż znaczą!...”.

W dyskusji udział wzięli: prof. T. Bączek, prof. G. Borkowska, E. Chodzyńska, prof. M. Gornowicz (prorektor ds. rozwoju i polityki finansowej UWM), prof. St. Kistryn, prof. K. Narkiewicz, prof. M. Pałys, K. Pietraszkiewicz (prezes ZBP), prof. B. Rymsza, prof. D. Sosnowska, prof. J. Szmidt, prof. J. W. Wiktor, prof. J. Witkoś, prof. K. Zaremba (rektor PW).

Przewodniczący Rady Głównej podziękował za ciekawą debatę. Podsumowując wymienił kilka spraw, które zostały podniesione przez uczestników posiedzenia. Potrzebne jest długoterminowe planowanie, a jego brak utrudnia działanie naukowcom. Sytuacja jest

trudna, należy się zastanowić co można wspólnie zrobić, aby stawić czoła nadchodzącym problemom. Trzeba wyznaczyć ambitne cele, które zainspirują środowisko do działania.

IV. Informacje i sprawy bieżące

Prof. St. Kistryn przedstawił informację o dwóch posiedzeniach Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, w których uczestniczył w dniach 26 i 28 kwietnia. Dotyczyły one projektu ustawy o Akademii Kopernikańskiej.

Przewodniczący Rady Głównej poinformował o:

- posiedzeniu Komisji ENiM w dniu 11 maja. Rozpatrzone zostały uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw oraz w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw,
- spotkaniu z ministrami P. Czarnek, W. Bernackim oraz W. Murdzkiem w dniu 11 maja; minister Czarnek wyraził chęć udziału w czerwcowym posiedzeniu Rady, jednak z powodu kolizji terminów, nie jest to możliwe w dniu 9 czerwca; prof. Pałys zaproponował zorganizowanie posiedzenia Rady z udziałem ministra w dniu 10 czerwca; członkowie Rady poparli tę propozycję.

W dyskusji udział wzięli: prof. G. Borkowska, prof. K. Diks, prof. St. Kistryn, prof. M. Pałys, prof. A. Przyłuska-Fischer, prof. B. Rymsza, prof. J. Szmidt, prof. J. W. Wiktor, prof. J. Witkoś.

V. Zaopiniowanie Sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2021 r.

Prof. B. Rymsza, przewodnicząca Komisji Nauki, przedstawiła projekt uchwały, w której Rada pozytywnie opiniuje Sprawozdanie z działalności NCN w 2021 r. wraz ze Sprawozdaniem z ewaluacji działalności Narodowego Centrum Nauki na 2021 r., zgłaszając jednocześnie uwagi i propozycje.

W dyskusji udział wzięli: prof. J. Szmidt, dr A. Strzebońska (NCN).

Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę Nr 14/2022. Stanowi ona załącznik do protokołu.

VI. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Prof. K. Diks, przewodniczący Komisji Kształcenia, przedstawił projekt uchwały, w której Rada pozytywnie opiniuje kierunek zmian zmierzający do przywrócenia prestiżu zawodowi nauczyciela poprzez odbiurokratyzowanie pracy nauczyciela i zwraca uwagę na zbyt niski poziom wynagrodzeń nauczycieli.

Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę Nr 15/2022. Stanowi ona załącznik do protokołu.

2. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024
3. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych)
4. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (dla absolwentów szkół ponadpodstawowych)

Prof. K. Diks, przewodniczący Komisji Kształcenia, przedstawił projekty uchwał dotyczące powyższych projektów rozporządzeń. Rada Główna uważa za słuszne uwzględnienie w wymaganiach egzaminacyjnych szczególnych warunków, w jakich uczniowie uczyli się w okresie stanu zagrożenia epidemicznego i epidemii.

Rada jednogłośnie przyjęła uchwały Nr 16-18/2022. Stanowią one załączniki do protokołu.

5. Wniosek o włączenie kwalifikacji *Prowadzenie zajęć metodami leśnej pedagogiki* do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK)

Prof. K. Diks, przewodniczący Komisji Kształcenia, przedstawił projekt uchwały, w której Rada negatywnie opiniuje przedłożony wniosek.

W dyskusji udział wzięli: prof. T. Bączek, prof. J. Szmidt.

Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę Nr 19/2022. Stanowi ona załącznik do protokołu.

VII. Stanowiska i działania w sprawie innych aktów prawnych

Przewodniczący Rady Główniej poinformował o skierowanym do zaopiniowania przez Radę Główną projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia.

Termin zgłaszania uwag upływa 19 maja. Zaproponowano, że ewentualne uwagi zostaną przyjęte w głosowaniu obiegowym prezydium Rady.

Głos zabrał prof. B. Dołęga.

VIII. Sprawa dotycząca kwalifikacji osób wykonujących procedury w ramach doświadczeń naukowych z wykorzystaniem zwierząt

Prof. B. Rymsza, przewodnicząca Komisji Nauki, przedstawiła projekt uchwały opracowanej przez zespół w składzie: prof. T. Bączek, prof. B. Dołęga, prof.

K. Narkiewicz. Rada Główna stoi na stanowisku, że osoby uprawnione do wykonywania doświadczeń na zwierzętach mogą wykonywać w ramach takich doświadczeń czynności i zabiegi jeżeli są one częścią procedury eksperymentalnej spełniającej wymogi ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych i edukacyjnych (UZNE), a eksperymentatorzy posiadają kompetencje i kwalifikacje wymagane przez tę ustawę. Niezasadne jest obligatoryjne posiadanie prawa wykonywania zawodu lekarza weterynarii.

W dyskusji udział wzięli: prof. T. Bączek, prof. G. Borkowska, prof. B. Dołęga, prof. K. Narkiewicz, prof. M. Pałys, prof. A. Przyłuska-Fischer, prof. B. Rymsza, prof. J. Szmidt, prof. J. Witkoś.

Rada przyjęła uchwałę Nr 20/2022 przy jednej osobie wstrzymującej się od głosu. Stanowi ona załącznik do protokołu.

Przewodniczący Rady Główniej poinformował, że otrzymał zaproszenie na spotkanie z ministrem W. Bernackim, w dniu 17 maja br., w sprawie zagadnień związanych z zasadami prowadzenia badań naukowych z wykorzystaniem zwierząt. W spotkaniu wezmą również udział przedstawiciele KRASP, RGIB i PAN.

IX. Przyjęcie protokołu IV posiedzenia Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (14 kwietnia 2022 r.)

Rada przyjęła protokół jednogłośnie.

X. Sprawy różne i wolne wnioski

1. Przewodniczący Rady Głównej przypomniał, że w czerwcu jest planowana debata studencko-doktorancka na temat krótkoterminowych wyjazdów zagranicznych jako przyszłości mobilności studentów i doktorantów.

W okresie powakacyjnym przewidziane zostały następujące tematy debat:

październik: Analiza działań i ewaluacji szkół doktorskich.

listopad: Konkluzje z pierwszych wyników ewaluacji naukowej dyscyplin w jednostkach.

grudzień: Spotkanie i dyskusje z dyrektorami departamentów MEiN.

styczeń: Podsumowanie 2022 r. (sprawozdanie i wewnętrzna dyskusja Rady Głównej).

Wstępne propozycje tematów na 2023 r.:

- Prestiż zawodu nauczyciela
- Ewaluacja i plany Komisji Europejskiej dotyczące reformy systemu oceny naukowców i instytucji.
- Mikrokwalifikacje.
- Rola instytutów badawczych w systemie nauki w Polsce.
- Finansowanie badań w obszarze humanistyki.

Przewodniczący zasugerował, aby nie w każdym miesiącu odbywała się debata, z uwagi na czasochłonność i pracochłonność ich przygotowania oraz opracowania rezultatów debaty.

2. Przewodniczący Rady Głównej przedstawił projekt stanowiska w sprawie zapowiedzi zmian w ustawie o Narodowym Centrum Nauki.

Rada Główna stwierdza w stanowisku, że NCN działa według standardów przyjętych przez najważniejsze światowe agencje grantowe, tj. rygorystyczne przestrzeganie rzetelności merytorycznej oceny wniosków, niezależność organów od środowisk politycznych, transparentność w działaniu oraz otwartość na rzeczywisty dialog ze środowiskiem naukowym, władzami państwowymi i instytucjami przedstawicielskimi sektora nauki. Ponadto Rada Główna nie dostrzega konieczności ingerowania w ustawę i uważa, że zgłaszane postulaty powinny i mogą być realizowane w ramach przepisów obecnie obowiązującej ustawy.

W dyskusji udział wzięli: prof. St. Kistryn, prof. M. Pałys, prof. B. Rymsza, prof. J. Szmidt, prof. J. Witkoś.

Rada jednogłośnie przyjęła stanowisko Nr 2/2022. Stanowi ono załącznik do protokołu.

3. Prof. St. Kistryn odniósł się do wywiadu udzielonego przez ministrów P. Czarńka i W. Bernackiego, dotyczącego pierwszego etapu ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021. Nawiązał do możliwej utraty uprawnień do nadawania stopni naukowych przez niektóre podmioty biorące udział w ewaluacji. Widoczne jest, że przyjęte zasady ewaluacji okazały się niedostosowane do kwestii uprawnień

akademickich. Prace nad nowymi zasadami powinny uwzględnić cel, jaki ma zostać osiągnięty.

W dyskusji udział wzięli: prof. G. Borkowska, prof. M. Pałys, prof. B. Rymsza.

XI. Zamknięcie posiedzenia

Prof. M. Pałys podziękował członkom Rady za udział w obradach i zamknął posiedzenie.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Marcin Pałys

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Uchwały Nr 14/2022-20/2022
3. Stanowisko Nr 2/2022